

# ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๐๕/๓๕๗๓



สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง  
กระทรวงการคลัง  
ถนนพระรามที่ ๖  
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การเพิ่มโครงการรองรับความต้องการพัฒนาของผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐภายใต้มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายคำสั่งคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ  
ที่ ๑/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ  
ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและอนุมัติในหลักการของการดำเนินมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ รวมถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๑ และนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (คนส.) ได้ลงนามในคำสั่ง คนส. ที่ ๑/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (คอต.) เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) นั้น

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ คอต. ขอเรียนว่า ในการประชุม คอต. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ ได้พิจารณาถึงประเด็นความสามารถ (Capacity) ในการรองรับความต้องการพัฒนาของผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ผู้มีบัตรฯ) ของโครงการรองรับตามมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (มาตรการฯ) ที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้มีบัตรฯ และโดยอาศัยอำนาจข้อ ๒.๒ และ ๒.๓ ของคำสั่ง คนส. ที่ ๑/๒๕๖๑ มีมติอนุมัติในหลักการให้มีการเพิ่มโครงการพัฒนาเพื่อรองรับความต้องการของผู้มีบัตรฯ ได้ โดยมีหลักการ หลักเกณฑ์ และแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

## ๑) หลักการของการเพิ่มโครงการ

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐประจำจังหวัด (คอจ.) สามารถพิจารณาเพิ่มโครงการพัฒนาเพื่อรองรับความต้องการพัฒนาของผู้มีบัตรฯ ภายในจังหวัดได้ โดยโครงการพัฒนาต้องเป็นโครงการที่มีความสามารถและมีความพร้อมที่จะให้การพัฒนาแก่ผู้มีบัตรฯ โดยให้ถือว่าผู้มีบัตรฯ ที่เข้าร่วมการพัฒนากับโครงการพัฒนาที่เพิ่มเติมมานั้น เป็นการพัฒนาที่อยู่ภายใต้มาตรการฯ อันจะทำให้ผู้มีบัตรฯ ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรการฯ เช่นเดียวกับการเข้าร่วมการพัฒนากับโครงการพัฒนาผู้มีบัตรฯ ที่มีอยู่เดิม (๓๔ โครงการ)

/๒) หลักเกณฑ์ ...

สกค.

๒) หลักเกณฑ์ของการกำหนดโครงการพัฒนาของจังหวัดเพื่อเป็นโครงการพัฒนาภายใต้  
มาตรการฯ

๒.๑) มีลักษณะเป็นการพัฒนาและสร้างโอกาสในด้านการมีงานทำ การฝึกอบรมอาชีพ  
และการศึกษา และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ

๒.๒) ดำเนินการโดยหน่วยงานในพื้นที่ทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
และ/หรือหน่วยงานเอกชน

๒.๓) มีแหล่งเงินทุนรองรับการดำเนินการแล้ว

๒.๔) สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและขยายโอกาสในการสร้างรายได้ที่มั่นคง ตลอดจน  
ยกระดับรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีบัตรฯ

ทั้งนี้ โครงการพัฒนาที่จังหวัดจะสามารถกำหนดให้เป็นโครงการพัฒนาภายใต้มาตรการฯ  
ต้องเป็นโครงการพัฒนาที่ไม่ได้เริ่มต้นการพัฒนา (เช่น การฝึกอบรม ฯลฯ) ก่อนวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๓) แนวทางการดำเนินการ

หาก คอจ. มีการพิจารณาเพิ่มโครงการรองรับการพัฒนาผู้มีบัตรฯ ของจังหวัด ขอให้แจ้ง  
สศค. ในฐานะฝ่ายเลขานุการทราบในโอกาสแรกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและแจ้งให้ คอจ. ทุกจังหวัดทราบ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ  
ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรชัย รุีระเวช)

ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน

อนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการติดตามการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

สำนักนโยบายภาษี

ส่วนนโยบายภาษีสรรพากร

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๕๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๘๘

## แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ฉบับปรับปรุง)

การดำเนินการและบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องตามขั้นตอนของการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพชีวิตฯ) สามารถแบ่งการทำงานออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การแสดงความประสงค์และสัมภาษณ์
2. การส่งผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ผู้มีบัตรฯ) เข้าสู่ขั้นตอนการพัฒนา
3. การดำเนินการพัฒนาผู้มีบัตรฯ โดยหน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ
4. การติดตามผลการพัฒนาโดยผู้ดูแลผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (Account Officer: AO)

### 1. การแสดงความประสงค์และสัมภาษณ์

- 1.1) AO ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้มีบัตรฯ
- 1.2) AO บันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้มีบัตรฯ เข้าสู่ระบบฐานข้อมูลผู้มีบัตรฯ ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (ศทส.สป.กค.) โดยขอให้ดำเนินการบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ เข้าสู่ระบบให้เร็วที่สุด
- 1.3) AO ส่งแบบประเมินและเมนูการพัฒนารายบุคคลภายใต้มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (แบบประเมินฯ) ฉบับจริง ให้ฝ่ายเลขานุการของคณะทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ประจำเขต/อำเภอ (ทีมหมอประชารัฐสุขใจ: ทีม ปรจ.) รวบรวมและเก็บรักษา
- 1.4) ทีม ปรจ. รวบรวมและรายงานข้อมูลการสัมภาษณ์ให้คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐประจำจังหวัด (คจจ.) ทราบ นอกจากนี้ ศทส.สป.กค. จะทยอยส่งข้อมูลผลการสัมภาษณ์ผู้มีบัตรฯ โดย AO ให้หน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ เป็นระยะ และแสดงผลในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อให้ คจจ. และทีม ปรจ. สามารถเข้าไปตรวจสอบข้อมูลได้

### 2. การส่งผู้มีบัตรฯ เข้าสู่ขั้นตอนการพัฒนา: คจจ. จัดประชุมเพื่อพิจารณาส่งรายชื่อผู้มีบัตรฯ เข้าสู่ขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีหลักการ ดังนี้

- 2.1) คจจ. มีอำนาจในการบริหารจัดการจับคู่ความต้องการของผู้มีบัตรฯ และโครงการพัฒนาจากหน่วยงานภาครัฐภายในจังหวัด (ผลการพิจารณาของ คจจ. ถือเป็นที่สุด) แล้วมอบหมายและประสานหน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ โดยส่งรายชื่อผู้มีบัตรฯ (ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้มีบัตรฯ สามารถเข้าตรวจสอบได้จาก ระบบคอมพิวเตอร์ของ ศทส.สป.กค.) ไปยังหน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ เพื่อดำเนินการพัฒนาผู้มีบัตรฯ ต่อไป
- 2.2) ให้ คจจ. จัดลำดับตามความต้องการของผู้มีบัตรฯ โดยเรียงจากอันดับ 1 ก่อน หากไม่สามารถจับคู่ได้ ค่อยพิจารณาความต้องการของผู้มีบัตรฯ ในลำดับถัด ๆ ไป อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ไม่สามารถจับคู่ความต้องการได้ทั้ง 3 อันดับ ขอให้ AO ลงพื้นที่สอบถามผู้มีบัตรฯ อีกครั้งหนึ่งว่า ต้องการเปลี่ยนเป็นโครงการใด แล้วแจ้ง คจจ. เพื่อดำเนินการต่อไป
- 2.3) ในกรณีที่ คจจ. ไม่สามารถจับคู่ภายในจังหวัดได้ อาจประสานไปยังจังหวัดอื่น ๆ เพื่อส่งผู้มีบัตรฯ ไปพัฒนาในจังหวัดอื่นได้
- 2.4) เพื่อให้ขั้นตอนการทำงานรวดเร็ว และไม่ต้องมอบหมายหรือประสานหน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ เป็นรายหน่วยงาน คจจ. สามารถจัดการประชุมเพื่อมอบหมายหน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ ให้สามารถดำเนินการพัฒนาผู้มีบัตรฯ ที่เลือกโครงการพัฒนาของหน่วยงานนั้น ๆ เป็นอันดับที่ 1 ได้เลย ทั้งนี้ ให้หน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ ทำการบันทึกรายชื่อผู้มีบัตรฯ ที่หน่วยงานสามารถรับไปดำเนินการพัฒนาได้ในฐานข้อมูลของ ศทส.สป.กค. (หรือส่งข้อมูลเป็นไฟล์ Microsoft Excel ให้ ศทส.สป.กค.) และ ศทส.สป.กค. แจ้งผลในระบบเพื่อให้ คจจ. ทราบและดำเนินการจับคู่ความต้องการอันดับ 2 และ 3 ให้แก่ผู้มีบัตรฯ ที่เหลืออยู่ต่อไป

- 2.5) หน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ สามารถเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการฝึกอบรม/โครงการภายในกระทรวงเดียวกัน หรือธนาคารเดียวกันได้เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและรวดเร็ว เช่น ผู้มีบัตรฯ เลือกฝึกอบรมเป็นช่างไม้ แต่ทางหน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ จัดอบรมให้ไม่ได้ (เช่น จำนวนผู้มีบัตรฯ ที่สนใจพัฒนามีไม่มากพอ) หรือไม่เหมาะสม (เช่น ในพื้นที่เดียวกันมีคนฝึกทำช่างไม้ ซ้ำกันมากเกินไป) หรือผู้มีบัตรฯ มีความสนใจ จะเปลี่ยนแปลงโครงการ หน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ นั้น สามารถส่งไปฝึกอบรมในหลักสูตรอื่น ๆ (เช่น ช่างไฟ) แทนได้ เป็นต้น ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงโครงการภายในกระทรวงเดียวกันหรือธนาคารเดียวกัน ให้ดำเนินการ ภายใต้ความยินยอมของผู้มีบัตรฯ เป็นสำคัญ โดยขอให้หน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ จัดทำแบบฟอร์มอย่างง่าย ให้ผู้มีบัตรฯ ลงนามยินยอม แล้วส่งให้ฝ่ายเลขานุการของทีม ปรจ. ทราบและจัดเก็บไว้ เพื่อรายงาน คอจ. ต่อไป
- 2.6) คอจ. อาจมอบหมายให้ทีม ปรจ. ดำเนินการตามข้อ 2.1) ภายในเขต/อำเภอของตนได้ตามความเหมาะสม
- 2.7) ในกรณีที่โครงการอบรมซึ่งบรรจุอยู่ในแบบประเมินและเมนูการพัฒนารายบุคคลมีแต่ชื่อโครงการ (ไม่ได้มีรายละเอียดว่ามีหลักสูตรอะไรบ้าง) ให้หน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ มีอำนาจหน้าที่สอบถามผู้มีบัตรฯ โดยพิจารณาจากความพร้อมของผู้มีบัตรฯ และปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ แล้วให้คำแนะนำหลักสูตรอบรม ที่หน่วยงานของตนมีอยู่ แล้วพัฒนาผู้มีบัตรฯ ได้เลย เพื่อให้เกิดความความยืดหยุ่นในการดำเนินการ
- 2.8) เมื่อ คอจ. บริหารการจับคู่ในลำดับที่ 2 หรือ 3 (หรือโครงการพัฒนาเพิ่มเติมอื่น ๆ ตามที่ คอจ. เห็นสมควร และเป็นความสมัครใจของผู้มีบัตรฯ) แล้ว คอจ. สามารถดำเนินการส่งรายชื่อผู้มีบัตรฯ ไปยังหน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ เพื่อดำเนินการพัฒนาได้เลย
- ทั้งนี้ ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ที่ 2/2561 เรื่องแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐประจำจังหวัด กำหนดให้ คอจ. มีอำนาจในการทบทวน หรือปรับขั้นตอน วิธีการ และกระบวนการทำงานของคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ กรุงเทพมหานคร/ประจำจังหวัด และคณะทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐประจำเขต/อำเภอ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่ได้

### 3. การดำเนินการพัฒนาผู้มีบัตรฯ โดยหน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ

- 3.1) เมื่อหน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ ได้รับรายชื่อผู้มีบัตรฯ ที่จะอยู่ในความรับผิดชอบของตนจาก คอจ. หรือทีม ปรจ. (หากทีม ปรจ. ได้รับมอบหมาย) ให้เตรียมการพัฒนาให้แก่ผู้มีบัตรฯ
- 3.2) หน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ ติดต่อไปยังผู้มีบัตรฯ เพื่อแจ้งให้ทราบว่า ผู้มีบัตรฯ จะได้รับการพัฒนาในรูปแบบใด วันที่เท่าไร สถานที่ใด และผู้มีบัตรฯ ต้องดำเนินการอย่างไร
- 3.3) หน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ บันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูลของ ศทส.สป.กค. เมื่อเริ่มพัฒนาผู้มีบัตรฯ ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม่สามารถเริ่มพัฒนาผู้มีบัตรฯ ได้ ขอให้ระบุเหตุผลด้วย
- 3.4) หน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ ดำเนินการพัฒนาผู้มีบัตรฯ
- 3.5) หน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ บันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูลของ ศทส.สป.กค. เมื่อพัฒนาผู้มีบัตรฯ **เสร็จแล้ว** ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม่สามารถพัฒนาผู้มีบัตรฯ ให้แล้วเสร็จได้ ขอให้ระบุเหตุผลด้วย

ทั้งนี้ หน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ จะทำการบันทึกข้อมูลการดำเนินการพัฒนาผู้มีบัตรฯ ตามข้อ 3.3) และ 3.5) เฉพาะกรณีที่ผู้มีบัตรฯ เลือกโครงการพัฒนาของหน่วยงานพัฒนาผู้มีบัตรฯ นั้นเป็นลำดับที่ 1 เท่านั้น (ถ้าเป็นโครงการพัฒนาในลำดับที่ 2 และ 3 AO จะเป็นผู้รายงานผลการดำเนินการพัฒนา)

### 4. การติดตามผลการพัฒนา

- 4.1) AO ติดตามความคืบหน้าการพัฒนาของผู้มีบัตรฯ เป็นระยะ โดยอย่างน้อยต้องรายงานผลการติดตาม ในระบบฐานข้อมูลของ ศทส.สป.กค. ในเดือนกรกฎาคม 2561 และเดือนกันยายน 2561
- 4.2) ฝ่ายเลขานุการของทีม ปรจ. ปฏิบัติหน้าที่แทน AO ในการติดตามความคืบหน้าการพัฒนาของผู้มีบัตรฯ ในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2561 และบันทึกข้อมูลรายงานความคืบหน้าการพัฒนาในฐานข้อมูล ของ ศทส.สป.กค. ในเดือนธันวาคม 2561



# มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2561 เห็นชอบและอนุมัติในหลักการของ การดำเนินมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต (มาตรการระยะที่ 2) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิด โอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนโครงการสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2560 ได้รับการแก้ไข ปัญหา



ทั้งนี้ หากผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐแจ้งความประสงค์เข้าร่วมมาตรการพัฒนาตนเอง ทางรัฐจะสนับสนุนเงินในการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคเพิ่มเติม ดังนี้

**เดิม**

- วงเงินในบัตร 300 บาท → ได้รับเงินเพิ่ม 200 บาท
- วงเงินในบัตร 200 บาท → ได้รับเงินเพิ่ม 100 บาท



เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2561 คณะรัฐมนตรีได้มี มติเห็นชอบในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเติมเงินเข้า กระเป๋าอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) เพื่อเป็นการเพิ่ม ทางเลือกและกำลังซื้อให้แก่ผู้มีสิทธิสามารถนำเงินไป ใช้จ่ายตามความต้องการ อันจะช่วยบรรเทาปัญหา ค่าครองชีพและส่งเสริมให้เกิดการหมุนเวียนของ ระบบเศรษฐกิจ

และเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามมาตรการชดเชยเงินให้แก่ ผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐโดยใช้ข้อมูลจากจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้มีรายได้น้อยได้ชำระ จากราคาสินค้าอุปโภคและบริโภคจะเป็นการเติมเงินเข้ากระเป๋า อิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ซึ่งนับแนวทางดังนี้

